

Pogosta vprašanja

Luxembourg, 8. oktobra 2019

Letno poročilo za leto 2018 – pogosta vprašanja

1. Kakšno vlogo ima Evropsko računsko sodišče pri proračunu EU?

Sodišče vsako leto **preveri zaključni račun EU in izreče svoje mnenje** o dveh vprašanjih: ali je zaključni račun točen in zanesljiv ter ali se je proračun EU porabljal v skladu s pravili.

To je osnova za **izjavo o zanesljivosti**, ki jo mora Sodišče dati Evropskemu parlamentu in Svetu v skladu s členom 287 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

Skupna poraba EU za leto 2018 je znašala 156,7 milijarde EUR.

2. Ali je Evropsko računsko sodišče potrdilo zaključni račun za leto 2018?

Da.

Sodišče je potrdilo, da je zaključni račun za leto 2018 zanesljiv (izreklo je mnenje brez pridržkov), tako kot za vsako proračunsko leto od leta 2007 naprej. Ugotovilo je, da zaključni račun za leto 2018 v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavlja finančni položaj EU in njene rezultate za to leto.

Poleg mnenja o zaključnem računu mora Sodišče na podlagi revizijskega dela dati mnenje o tem, ali so bila plačila, povezana z zaključnim računom, izvršena v skladu s pravili EU.

Ocenjena stopnja napake za plačila se je v zadnjih letih stalno izboljševala, in sicer je znašala leta 2015 3,8 %, leta 2016 3,1 %, leta 2017 2,4 %, leta 2018 pa 2,6 %. Še več, leta 2018 pri velikem delu revidiranih odhodkov, v glavnem plačilih na podlagi pravic, ni bila odkrita pomembna stopnja napake.

Zato Sodišče že tretje leto zapovrstjo daje **mnenje s pridržkom** za plačila v letu 2018. Do pred tremi leti je bilo mnenje Sodišča o pravilnosti in zakonitosti porabe vsako leto od leta 1994 odklonilno.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

3. Kaj je mnenje brez pridržka/mnenje s pridržkom/odklonilno mnenje?

Mnenje **brez pridržka** pomeni, da so podatki resničen in pošten prikaz stanja ter da so bila upoštevana pravila računovodskega poročanja in poslovođenja.

Mnenje **s pridržkom** pomeni, da revizorji ne morejo izreči mnenja brez pridržka, vendar ugotovljeni problemi niso vseobsegajoči, tj. niso prisotni v celotni populaciji.

Odklonilno mnenje kaže, da so problemi zelo razširjeni.

4. Kaj je pomembna stopnja napake?

V revizijski terminologiji to pomeni stopnjo, pod katero **za napake ne šteje, da bi imele bistven vpliv**. Pomembna stopnja napake je stopnja napake, za katero je verjetno, da bo vplivala na odločanje predvidenih uporabnikov revizijskega poročila. Sodišče in Komisija uporabljata 2-odstotni prag pomembnosti.

5. Kaj so plačila na podlagi pravic in plačila za povračilo stroškov?

Plačila na podlagi pravic, ki temeljijo na tem, ali upravičenci izpolnjujejo nekatere (manj kompleksne) pogoje, vključujejo na primer neposredno pomoč za kmete (v okviru porabe za naravne vire), študijske in raziskovalne štipendije (v okviru porabe za konkurenčnost) ter plače in pokojnine za zaposlene v institucijah EU (v okviru uprave).

S **plačili za povračilo stroškov** EU povrne upravičene stroške za upravičene dejavnosti (za katere veljajo kompleksnejša pravila). To so na primer plačila za raziskovalne projekte (v okviru porabe za konkurenčnost), naložbe v regionalni razvoj in razvoj podeželja (krite iz odhodkov na področjih kohezije in naravnih virov) ter projekte razvojne pomoči (na področju Evropa v svetu).

6. Ali se finančno poslovođenje EU izboljšuje?

Da.

Ocenjena stopnja napake za plačila se je v zadnjih letih stalno izboljševala, in sicer je leta 2014 znašala 4,4 %, leta 2018 pa 2,6 %. Poleg tega leta 2018 v približno polovici odhodkov, ki jih je Sodišče preučilo med revizijo, ni bilo pomembnih napak. Sodišče je pri svojih revizijah v zadnjih letih opazilo, da so bile notranje kontrole, ki jih opravljajo Komisija in države članice, bistveno okrepljene.

7. Toda ocenjena stopnja napake še vedno znaša 2,6 %. Kaj to pomeni?

2,6 % je ocenjeni **delež sredstev, ki ne bi smela biti izplačana** iz proračuna EU, ker niso bila porabljenaa v skladu s pravili EU in njihova poraba torej ni bila skladna z namenom, ki sta ga Svet in Parlament določila z ustrezno zakonodajo EU, ali s specifičnimi nacionalnimi pravili v državah članicah.

Med značilne napake spadajo plačila neupravičenim upravičencem ali za neupravičene projekte ali za naročila storitev, blaga ali naložb, pri katerih niso bila ustrezno upoštevana pravila javnega naročanja.

8. Ali to pomeni, da je bilo 2,6 % sredstev EU potratenih?

Ne.

Ta pristop je lahko zavajajoč, saj obstaja pomembna razlika med napako in potratu. Sodišče pri preizkušanju preverja, ali so bila sredstva EU porabljena v skladu s pravili, ali so bili zaračunani stroški pravilno izračunani in ali so bili izpolnjeni pogoji za upravičenost. Na to se nanaša 2,6 %.

Nekatere napake se nanašajo na plačila, ki niso izpolnjevala pogojev za upravičenost. Sodišče je na primer ugotovilo, da so pravila za upravičenost za operativni program v eni od držav članic vključevala pogoj, ki prepoveduje uporabo nepovratnih sredstev EU, če nek drug subjekt opravlja enako vrsto poslovne dejavnosti v istih prostorih. Ker je nek upravičenec, odvetnik, svojo dejavnost opravljal v istih prostorih kot neka druga odvetniška družba, projekt ni bil upravičen do sofinanciranja.

Sredstva EU so v teh primerih morda še vedno imela delno pozitiven učinek in so prinesla delno korist, čeprav upravičenci niso izpolnili vseh pogojev za njihovo porabo. Po drugi strani pa tudi zakoniti in pravilni odhodki lahko pomenijo potrato, kot na primer gradnja pristaniške infrastrukture brez ustreznega upoštevanja prihodnjih količin tovora.

9. Kako prihaja do napak?

Do napak prihaja, kadar ljudje ali organizacije pri zahtevkih za financiranje EU **ne izpolnjujejo pravil**. Da bi bili upravičeni do sredstev EU, morajo upoštevati nekatera specifična pravila EU, v mnogih primerih pa tudi nacionalna pravila. S temi pravili se zagotavlja, da poraba ne vpliva na delovanje notranjega trga (npr. pravila o javnem naročanju in državni pomoči) in da se sredstva porabljajo za namene, ki sta jih predvidela Svet in Parlament.

Do napak pride, kadar **se ta pravila kršijo**, na primer, kadar kmetje prijavijo nepravilne kmetijske površine, nosilci projektov ne upoštevajo pravil javnega naročanja ali raziskovalni centri vlagajo zahtevke za povračilo stroškov, ki niso povezani s projekti, ki jih financira EU. Tako je Sodišče v enem od preučenih primerov odkrilo, da je manjše zdravstveno podjetje, ki je prvič sodelovalo pri projektu EU, za izračun stroškov dela v skladu s pravili EU za financiranje raziskav uporabilo nepravilno metodologijo. V nekem drugem primeru so kmetje, ki so trdili, da upravljajo neodvisna podjetja, prejeli subvencije za izgradnjo svinjaka v okviru ukrepa za podporo razvoju malih in srednjih kmetij. Vendar je Sodišče ugotovilo, da so imeli deleže v družinski družbi, ki je delovala na isti lokaciji in bila prevelika, da bi bili ti kmetje upravičeni.

V letnem poročilu za leto 2018 so predstavljeni dodatni primeri napak, odkritih med revizijami.

10. Ali so odkrite napake primeri goljufije?

V veliki večini primerov ne.

Goljufija je namerno zavajanje zaradi pridobivanja koristi. Čeprav je med standardnimi revizijskimi postopki težko ugotoviti primere goljufije, Sodišče pri revizijskem preizkušanju vsako leto odkrije več primerov domnevne goljufije.

Za leto 2018 je v približno 700 revidiranih transakcijah odkrilo 9 primerov domnevne goljufije (za leto 2017 jih je odkrilo 13). O vseh teh primerih poroča Evropskemu uradu za boj proti goljufijam (OLAF), ki uvede preiskave in po potrebi ukrepa v sodelovanju z organi države članice.

11. Komisija in države članice so pristojne za preprečevanje napak, kadar pa pride do napak, pa tudi za njihovo popravljanje. Koliko to vpliva na stopnjo napake?

Popravljalni ukrepi organov v državah članicah in Komisije so na splošno imeli pozitiven učinek na ocenjeno stopnjo napake.

Če pa bi Komisija, organi držav članic ali neodvisni revizorji uporabili vse informacije, ki so jih imeli na voljo, bi lahko preprečili ali odkrili in popravili velik del napak, preden so bila izvršena ustrezna plačila.

Če bi se te informacije uporabile, bi bila na primer ocenjena stopnja napake za leto 2018 za celotno porabo na področju naravnih virov pod 2-odstotnim pragom pomembnosti. Po mnenju Sodišča to kaže, da so obstoječe kontrole ustrezne, vendar jih je treba pravilno izvajati.

12. Sodišče je izjavilo, da vzpostavlja nov pristop, in sicer enotno revizijo. Kaj je Sodišče storilo drugače za leto 2018?

V finančnem letu 2017 se je velik del sredstev na vseh področjih proračuna EU prvič porabljal v skladu z **novimi pravili** za večletni finančni okvir za obdobje 2014–2020. Notranje kontrole, ki jih opravljajo Komisija in države članice, Sodišču zdaj omogočajo, da se lahko pri ocenjevanju pravilnosti porabe bolj zanaša nanje.

Sodišče si prizadeva, da bi uporabljajo **pristop potrjevanja** za celo izjavo o zanesljivosti, kar pomeni, da bi njegovo revizijsko mnenje temeljilo na izjavi (poslovodstva in služb za kontrolo) Komisije.

Za leti 2017 in 2018 so revizorji ta nov pristop uporabili poskusno za področje kohezije. Zaradi tega poskusnega projekta je jasneje, na katerih področjih se ohranjajo pomanjkljivosti, in sicer tako na ravni Evropske komisije kot tudi držav članic, kar pomaga pri spodbujanju odgovornosti in dodatnem izboljševanju upravljanja sredstev EU.

Sodišče je ugotovilo, da je ocena Komisije v zvezi s pravilnostjo odhodkov na področju kohezije za leto 2018 nižja od razpona Sodišča, rezultati za področji konkurenčnosti in naravnih virov pa so podobni rezultatom Sodišča.

Na podlagi tega poskusnega projekta namerava Sodišče **pristop razširiti** še na druga področja porabe, vendar bo za nadaljnji napredek potrebovalo zavezanost in sodelovanje Komisije.

Letni poročili za leto 2018, vključno z GRADIVOM ZA MEDIJE, sta na voljo v 23 jezikih EU na spletišču www.eca.europa.eu.